

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/58/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114206073
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2114206073.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti o G. G., medzičasom plnoletého, nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, v konaní zastúpení JUDr. Adrienu Vysudilovou, advokátkou, so sídlom Paulínska 15/A, Trnava a C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. č. XX, F., v konaní zastúpená JUDr. Barborou Šrutekovou, advokátkou, so sídlom Hlavná č. 44, Trnava, o určenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu v Trnave č. k. 20P/63/2014-57 zo dňa 19. mája 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd za obdobie od 01.01.2014 do 25.04.2014 zaviazal otca vyplatiť na výživnom pre maloletého G. G., nar. XX.XX.XXXX celkove sumu 350 eur, keď mesačné výživné za toto obdobie na maloletého G. predstavovalo sumu 100 eur. Túto sumu súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Prvostupňový súd druhým výrom od 25.04.2014 zaviazal otca platiť na výživu syna G. G., nar. XX.XX.XXXX mesačne výživné vo výške 180 eur, ktoré výživné bude pravidelne zasielať vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám G. G.. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 25.04.2014 do 19.05.2014 vo výške 80 eur súd zaväzuje otca splatiť v dvoch splátkach po 40 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Uviedol všetky listinné dôkazy, potom aplikoval ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a na záver uviedol, že na základe vykonaného dokazovania i z predložených dokladov vyplýva, že zárobok matky, ktorý v súčasnosti dosahuje je 538 eur mesačne a zárobok otca je v súčasnosti 862 eur. Zárobok otca je vyšší o 324 eur. Matka však z tejto sumy musí hradiť náklady na syna G., pretože otec sa na týchto nákladoch pravidelne nepodieľa, ako je cestovné, strava, trávenie voľného času a náklady na školské potreby a mimoškolskú činnosť. Matka taktiež hradí pôžičku. Otec zo svojho zárobku iba sporadicky uhradzoval výživné na syna. Nad rámec výživného pravidelne neprispieval, ale iba sporadicky. So synom sa stretáva taktiež iba sporadicky. To, že otec má pôžičky nemôže ísť na úkor výšky výživného. V zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov a v tomto smere by sa mal otec pri stanovení výšky výživného riadiť. V prvom rade je potrebné, aby bolo hradené výživné a až potom, aby boli hradené pôžičky. Ak otec nie je schopný hradiť výživné, ktoré mu určil súd, tak musí považovať o ďalšom zamestnaní. Otec na druhej strane je zdravý po fyzickej a duševnej stránke, aby si nemohol finančne privyrobiť nad rámec svojej práce, keď mu nevychádza platiť výživné. Na druhej strane syn je plnoletý, navštevuje denne školu, denne cestuje do Bratislavy, a teda náklady sú u neho oveľa vyššie na cestovné, stravu. Na dospelého syna sú oveľa vyššie náklady ako u maloletého dieťaťa. Vo zvýšenie miere tieto náklady hradí matka, čiastočne jej pomáha jej matka. Otec uviedol, že má taktiež náklady na cestovné, stravu a bývanie, ale také isté náklady má aj matka, ktorá takisto cestuje do práce, hradí pôžičky a prispieva svojej matke na náklady spojené s bývaním a vo zvýšenie miere sa podieľa na nákladoch na syna. To, že otec posielal matke daňový bonus a rodinné prídavky na syna je samozrejmosťou, pretože toto by mala dostávať matka, pretože ona zabezpečuje starostlivosť

o neho. Súd berúc do úvahy všetky tieto skutočnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec vo všetkých troch častiach výroku rozsudku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že počnúc od 04.03.2014 určil otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 100 eur mesačne s povinnosťou plniť ju do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred a prihladiť na takto určenú vyživovaciu povinnosť a vyčísliť prípadný nedoplatok. Nesprávnosť prvého výroku výživného od 01.01.2014 do 25.04.2014 je v tom, že návrh vtedy mal. G. zastúpeného matkou, bol podaný 04.03.2014 a predmetné rozhodnutie žiadnym spôsobom nezdôvodňuje, prečo malo predstavovať osobitnú okolnosť pre kt. sa rozhodnutie viaže k tomuto dňu (01.01.2014). Matke nič nebránilo, aby návrh podala včas. Keďže sa však dôvodová časť nezaobera týmto, nie je možné rozsudok preskúmať. Tak isto nie je zrejme z akého dôvodu je delený časový úsek do 25.04.2014, keďže k tomuto dátumu k žiadnej osobitnej zmene pomerov na strane dieťaťa neprišlo. Ani výpočet nie je správny za predpokladu, že by malo byť výživné 100 eur. Z rozhodnutia tiež nie je zrejme, ako súd ustálil skutočné výdavky G. spojené so štúdiom, ako vyhodnotil, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k plnoletej dcére, ktorá je študentkou vysokej školy. V druhej časti výroku výživné určoval od 25.04.2014 sumou 180 eur. Z tejto časti v dôvodoch nie je zrejme v akej výške ustálil nevyhnutné náklady na cestovné, stravné a ďalšie náklady na štúdium. Sám odvolateľ - otec predkladal, že študentský lístok do BA a späť stojí $1,21 \times 2 = 2,42$ eur, MHD zľava pre študentov $0,35 \times 2 = 0,70$ eur. To znamená, že na deň predstavuje cestovné 3,12 eur. Pri 20. pracovných dňoch je to 68,64 eur/mesiac. Denné menu predstavuje 3,50 eur/deň, čo je 70 eur/mesiac. Neboli preukázané náklady na zakúpenie oblečenia na vystúpenie za 2,60 eur preukaz do knižnice za 7 eur a kúpa učebnice anglického jazyka za 30 eur. Mesačne teda po pripočítaní určitých šk. potrieb môže predstavovať $(30 + 7 + 2,6 = 39,6) : 12 = 3,3$ eur, čo pri pripočítaní určitých šk. potrieb môže byť 5 eur mesačne. Celkový mesačný výdavok na štúdium so stravou počas školy je 145 eur, pričom počas 2 mesiacov ako študent strednej školy do BA necestuje. V odvolaní poukázal na to, že matka poberá daň. bonus 21,40 eur mesačne, rodinné prídavky 23,10 eur, jej príjem je podľa jej vyjadrenia 520 eur. Podľa potvrdenia zamestnávateľa bol 573,89 eur ako priemerný zárobok a priemerný zárobok za mesiace január až máj bol 538 eur, čo je tiež zmena pomerov na jej strane. U otca boli dokladané potvrdenia o zmene prac. zmluvy, keď bol zaradený do 6. platovej triedy a v roku 2008 mu bola trieda zvýšená na 7. a v roku 2009 na triedu 8.. Z rozpisu mzdy za rok 2013 vyplývalo, že mesačné prémie v priemere predstavovali 176,11 eur. Z podrobného rozpisu za prvé 4 mesiace 214 eur je zrejme, že prémie predstavovali už len 114,77 eur, tzn., že k poklesu zárobku došlo nezavinením otca. Priemerný čistý príjem za rok 2013 bol u otca 985,99 eur, v roku 2014 len 744,43 eur, čo predstavuje pokles o 240 eur na mesiac, bez jeho ovplyvnenia. Pomer medzi zárobkom matky 538 eur a otca 744 eur je potom 42 % : 58 %, pri stanovení vyživovacej povinnosti otca 100 eur a matky 72 eur, a pripočítaním rodinných prídavkov a bonusu, má maloletý mesačne na svoje potreby k dispozícii 217 eur a z tejto sumy sú pokryté výdavky na školu v čiastke 145 eur mesačne a zvyšok 72 eur mu zostáva na ostatné potreby. Otec potvrdil, že zakúpil synovi topánky, predtým mu kúpil mikinu a nohavice (89,85 eur). Na Mikuláša dostal od neho balíček v hodnote 20,97 eur, na Veľkú noc balíček v hodnote 10 eur, na Vianoce mu kúpil statív s taškou k fotoaparátu za 31,90 eur, dal mu aj peniaze k narodeninám. Stará matka mu hradí náklady za mobilný telefón, pričom obaja rodičia prispievajú na bývanie: matka za 3 osoby, seba, dcéru a syna svojím rodičom u kt. v byte býva a otec svojím rodičom u kt. býva. Sám G. potvrdil, že počas voľného času je v divadle, kde hrá a poberá malé finančné sumy, kt. môže použiť na svoje záujmy. Ďalej treba prihladiť aj na výdavky otca na dcéru, kt. prestala študovať, nastúpila na prax, ale otec jej platí mob. telefón, platí jej splátky na tablet a internet, mesačne tak prispieva $45 + 18,90 = 63,90$ eur. Otec si je vedomý, že výživné má prednosť pred ďalšími výdavkami, no za trvania manželstva vznikli spoločné finanč. záväzky z kt. bolo kúpené motorové vozidlo zn. Passat, kt. užíva matka, ďalej pôžičky na zahraničné dovolenky, na zakúpenie určitých spotrebných vecí do domácnosti, na zaplatenie vodičského preukazu dcére a tieto platby ovplyvňujú celkový príjem, reálnu vyživovaciu možnosť otca. Prehľad týchto spoloč. záväzkov bol založený do súdneho spisu a spolu splátky predstavujú 548,99 eur. V čase opustenia domácnosti zaslal otec matke výživné 150 eur, jednalo sa však o výživné na 2 deti, pretože vtedy študovala na vysokej škole ešte aj dcéra. Rovnako jej zasielal aj prídavky na obe deti a daňový bonus do doby, kedy ho začala poberať matka. Podľa názoru otca by malo byť výživné stanovené v takej miere, aby pokrylo nevyhnutné a preukázané výdavky dieťaťa spojené so štúdiom, avšak iba v štandarde zodpovedajúcom životnej úrovni rodičov. Otec má priemerný zárobok 744,43 eur, v roku 2014 pri výživnom 100 eur na syna a príspevku 64 eur na dcéru mu zostane 584 eur, mesačne

splátky úverov predstavujú 548,99 eur a zostáva mu 35 eur. Matka zo svojho príjmu 538 eur hradí iba spoločný úver v D. vo výške mesačnej splátky 80 eur a pri náklade 72 eur na syna jej zostane 386 eur.

K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol potvrdiť vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa vzhľadom na vykonané dokazovanie v prejednáwanej veci.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka v zastúpení svojou PZ. Nesúhlasila s odvolaním, skutkové okolnosti popísané PZ otca v jej odvolaní nekorešponujú so skutočnosťou a pokiaľ nie je otcovi zrejmé, prečo o výživnom bolo rozhodnuté na dve časové obdobia a to do 25.04.2014 a po 25.04.2014 jedná sa o dátum, kt. dňom bol G. už plnoletý. Matka nesúhlasila s otcom a napadnutým rozsudkom a výškou určenej vyživovacej povinnosti. Výživné nepovažuje za postačujúce, avšak po vzájomnej dohode s otcom odvolanie nepodala. Už plnoletý G. tuhuje mimo miesta svojho trvalého bydliska, dochádza do BA do školy, kde sa zdržiava takmer celé dni až do večera s čím sú spojené aj zvýšené výdavky na stravu, keďže nemá možnosť sa stravovať už po obede doma, nemá možnosť sa postarať o jednotlivé domáce práce, preto pre neho matka nielen varí, ale mu aj perie, upratuje, žehlí a poskytuje ubytovanie. Snaží sa tak zabezpečiť po všetkých stránkach ničím nerušený priebeh štúdia. Nie je teda správnym považovať vyživovacu povinnosť G. zo strany oboch rodičov na pomer 50 : 50 a nie je správny ani výpočet, že by matke po odrátaní 1 splátky úveru zostala na syna suma 386 eur, keďže má ďalšie výdavky (za užívanie bytu 200 eur, cestovné do práce 100 - 120 eur mesačne, mobil 44 eur mesačne, televízia 32 eur mesačne, aktuálne otec prestal splácať ním čerpaný úver a banka žiada o platenie splátok práve matku vo výške 265,67 eur mesačne). Matka vzhľadom k uvedenému navrhuje, aby vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. odvolací súd potvrdil.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec nie len obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p.), pretože sa jedná o vec, ktorú možno začať i bez návrhu postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., po tom, čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 201 a § 204 O.s.p.), pretože zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, nedostatok dôvodov, čím sa odňala účastníkom možnosť konať pred súdom a je nedostatočne zistený skutkový stav.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku a v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. i uznesenia, (použitých s odkazom na § 251 ods. 4 O.s.p.), súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti samotného výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a jeho odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t.j. musí byť preskúmateľné.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu I.ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je potom aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie citovaného ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia prvostupňového súdu s vyššie uvedenými kritériami, je zrejmé, že prvostupňový súd sa nimi dôsledne neriadil.

S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., keďže sa ním účastníkom odňala možnosť konať pred súdom, zrušil, a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 62 ods. 1 plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká najskôr narodením a plnenie vyživovacej povinnosti trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod.. Nestačí preukázanie skutočnosti, že dieťa je už schopné nejakej, hocijakej, zárobkovej činnosti. Dieťa je schopné samé sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Rozhodne však povinnosť rodičov živiť svoje dieťa netrvá, ak dieťa už skončilo prípravu na povolanie, má primeraný zdravotný stav, existujú preň prac. príležitosti, avšak dieťa o ne nemá záujem a z vlastnej vôle nepracuje. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, pričom vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť o podľa ods. 4. druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napr. bývania, alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, kt. sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení, ako je bývanie, strava, nákup, ošatenie, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne, a osobnou starostlivosťou. Rodič, kt. sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, kt. určil súd. Platobné miesto na plnenie vyživovacej povinnosti závisí od skutočnosti, ako je zabezpečovaná osobná starostlivosť o dieťa. Ak je dieťa zverené do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, je platobným miestom tento rodič, pričom môže súd určovať platiť mu výživné do rúk, prípadne na účet, kt. v rozhodnutí uvedie. Týka sa to maloletého dieťaťa, pokiaľ však dosiahne plnoletosť, platí sa výživné oprávnenej osobe, tzn. k rukám

plnoletého dieťaťa. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí premisa, že dieťa má právo podieľať sa na živ. úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi. Základnou zásadou pre stanovenie výšky výživného u povinného je miera jeho schopnosti, možnosti a majetkových pomerov. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich s kt. dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Ak dieťa žije s rodičom, kt. životná úroveň je porovnateľne nižšia než živ. úroveň druhého rodiča, možno zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázateľných oprávnených potrieb dieťaťa pričom sa vychádza z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, kt. dosiahne v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti ako sú fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, prac. ponuky, časový priestor a podobne. Možnosť rodiča ovplyvňujú aj objektívne okolnosti ako dopyt na trhu práce, ohodnotenie rovnakej pozície a pod.. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča preto nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí, pracovných skúseností a podobne. Ak súd zistí, že rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, musí skúmať, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu a ak to nie je, bude vychádzať z jeho príjmu pred zmenou zamestnania. Ak stratil zamestnanie úplne, bude skúmať z akého dôvodu sa tak stalo, či dostal odstupné a v akej výške. Ak stratu zamestnania neovplyvňoval rodič, tak súd takúto stratu zohľadní, musí však prihliadnuť na vyplatené benefity. Majetkové pomery rodiča možno preukázať výpismi z LV, technickým preukazom, resp. inými preukazmi spôsobilými osvedčiť stupeň majetkového zabezpečenia rodiča. Príjem rodiča predstavuje tiež odmena za práce nadčas, aj benefity z prac. pomeru ako sú diéty, finančné náhrady za auto, telefón, atď.. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča treba posudzovať vždy komplexne najlepším ukazovateľom je práve životná úroveň rodiča. Na druhej strane, základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Rozhodnutie súdu o výkone rodičovských práv a povinností sa môže zmeniť ak sa zmenia pomery z kt. súd vychádzal pri úprave. Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb. Pričom medzi základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, šk. potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky. Pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory, lyžiarske kurzy a podobne. Práve pri posudzovaní otázky, čo súd zahrnie do oprávnených nákladov na dieťa sa najviac prejaví porovnanie život. úroveň rodičov a dieťaťa. Pravidelné položky, kt. sa opakujú mesačne, pravidelne, ako je mobilný telefón a strava, alebo kt. sa opakujú prevažnú väčšinu mesiacov v roku, družina, školné, stravné, možno uviesť v konkrétnej výške aktuálne za mesiac. Nepravidelné platby, ako je kúpa školných potrieb, zdravotných pomôcok a rôznych pomôcok na záujmové činnosti sa rozpočítavajú na jednotlivé mesiace tak, že sa celková úhrada každého nákladu vydolí 12 mesiacmi a k pravidelným mesačným nákladom sa pripočítava iba suma zodpovedajúca mesačnému príspevku. Spoločné náklady rodiny sa do nákladov dieťaťa započítavajú len vo výške pripadajúcej len na 1 člena rodiny. Miera vyživovacej povinnosti rodičov k tomu istému dieťaťu nemusí byť rovnaká, je nutné porovnať možnosti, schopnosti a majetkové a iné pomery u oboch rodičov a zohľadniť tiež osobnú starostlivosť o dieťa (komentár k Zákonu o rodine Bronislava Pavelková, vydavateľstvo C. H. Beck). Prvostupňový súd pri rozhodovaní nedôsledne všetky tieto kritériá pri určovaní výživného zvažoval a dôsledne ich neaplikoval.

Predovšetkým k výroku rozsudku treba uviesť, že je nepreskúmateľný z toho dôvodu, že treba určovať vyživovaciu povinnosť za určité obdobie v určitej výške mesačne s platobným miestom povinného rodiča a pokiaľ splátky mesačne boli povolené, treba ich s poukazom na ust. § 160 ods. 1 O.s.p. povoliť pod stratou výhody splátok. Tzn., že v prvej časti výroku mal súd presne určiť výživné za obdobie od podania návrhu (len v prípade osobitnej okolnosti, prečo by sa určenie výživného malo vťahovať aj na skorší dátum ako je podaný návrh, podrobne odôvodniť) až do plnoletosti G., pričom hneď za takto určenou vyživovacou povinnosťou mesačne je vyrátaný zároveň dlh na výživnom a tento dlh možno povoliť splácať v splátkach podľa ust. § 160 ods. 1. veta druhá, ak sa nedá zaplatiť v lehote 3 dní podľa ust. § 160 ods. 1 veta prvá O.s.p.. Výživné za časť, keď bol G. maloletý sa platí na platobné miesto k rukám matky a naďalej po plnoletosti G. k rukám G..

Je preto nepreskúmateľné, a tým sa odňala účastníkom konať pred súdom, (dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.), prečo bolo určované výživné od 01.01.2014, keď bol návrh podaný 04.03.2014 a navyše z návrhu vyplýva, že konanie o rozvod bolo podané pod sp. zn. 10P/70/2013, pričom najbližší termín pojednávania bol 10.04.2014 a vec doposiaľ nebola skončená. Matka zrejme týmto návrhom žiadala určiť výživné do rozvodu, ale súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí zo dňa 19.05.2014, pričom vo svojom rozhodnutí o tom, že je pojednávané o rozvode manželstva a úprave práv a povinností k maloletému na čas po rozvode, nezisťoval z predmetného spisu. Toto rozhodnutie pred rozvodom by sa malo týkať úpravy práv a povinností maloletého do právoplatnosti rozhodnutia o rozvode, túto okolnosť si však musel súd zistiť práve v akom stave je konanie 10P/70/2013. Je teda správne, že naďalej bolo určované výživné pre G. už ako plnoletého od XX.XX.XXXX s platobným miestom k jeho rukám, avšak potrebné je, aby pri oboch obdobiach určenia vyživovacej povinnosti boli brané do úvahy práve spomínané možnosti a schopnosti oboch rodičov. To znamená, skutočné výdavky spojené so štúdiom G., ktoré treba predložiť dôkazmi, čo sa týka jeho bežných výdavkov základných výdavkov, výdavkov v súvislosti so štúdiom ako je cestovné, stravné, s prípadným potvrdeným školy, pretože je študentom 3. ročníka konzervatória v BA hudobno-dramatického odboru. Aj nákup oblečenia, resp. kostýmov ak si vyžaduje zo strany G. finančné prostriedky, je potrebné určitým spôsobom doložiť, a tak isto aj zakúpenie ostatných pomôcok na štúdium, napr. kniha anglického jazyka atď., nie len poukázať na tvrdenia G., ale jeho tvrdenia sa musia preukázať listinnými dôkazmi. Pre možnosti a schopnosti otca je tiež potrebné zistiť a poukázať na to, kedy prišlo k jeho ukončeniu vyživovacej povinnosti k dcére G., nar. XX.XX.XXXX, kt. bola študentkou VŠ a došlo k ukončeniu štúdia. Tieto okolnosti treba tak isto zisťovať v súvislosti so schopnosťami rodičov. V predmetnom rozhodnutí absentujú konkrétne výdavky maloletého na cestovné MHD, na stravovanie v škole, nie sú podložené žiadnym listinným dôkazom, a tak isto je nezistené zo školy, aký má vlastný príjem. Túto okolnosť musí škola pre G. potvrdiť, nakoľko hrá v niektorých predstaveniach a určitý mesačný príjem z týchto predstavení mu prináleží. Naostatok treba zvažovať tiež výdavky otca v súvislosti so zabezpečením určitých potrieb, buď na záujmovú činnosť alebo ako pomôcky do školy, čo sa týka tabletu či statívu ako aj platenie bežných výdavkov za mobilný telefón atď.. U oboch rodičov je však potrebné poukázať na ich bežné výdavky i na tie, kt. nie sú síce rozhodujúce pri stanovení výšky výživného ako sú poplatky za pôžičky či splácanie spoločných záväzkov, ktoré niekedy odzrkadľujú životnú úroveň oboch rodičov. Je podstatné tiež poukázať na to, že ak súd stanovuje výživné na čas do rozvodu a naďalej od plnoletosti G., dôležité je, aby mal zistený skutočný zárobok oboch rodičov v rozpise za jednotlivé mesiace, pričom príjem otca v roku 2014 zistený bol, ale vôbec nebol zistený za tento rok príjem matky. Z čoho potom vychádzal prvostupňový súd pri ďalšom určení výživného pre už plnoletého G. nie je zisťiteľné. Nemožno vychádzať len z vyjadrenia matky, aký zárobok dosahuje, treba ho objektívne doložiť listinným dôkazom o výške jej zárobku za jednotlivé obdobia. Prvostupňový súd sa vo svojom rozhodnutí zaoberá opisom jednotlivých listinných dôkazov, ktoré však vôbec nehodnotí jednotlivo a v ich súhrne v zmysle ust. § 132 O.s.p.. V rozhodnutí iba tieto dôkazy opisuje, ale ich vôbec v štádiu hodnotenia dôkazov nezhodnocuje. Jeho rozhodnutie sa tak stáva nepreskúmateľným pre nezrozumiteľnosť a je dôvodom na zrušenie rozhodnutia.

Prvostupňový súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal správnu právnu kvalifikáciu predmetu konania, tzn., že určoval výživné podľa určitých kritérií a mal byť aplikované súhrnne ust. § 62 Zákona o rodine a nie ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď toto ustanovenie sa aplikuje pri rozhodnutiach pri zmene vyživovacej povinnosti ak sa zmenia pomery.

Prvostupňový súd vôbec nerozhodoval o ďalšom výživnom, ale prvýkrát určoval výživné, pretože nevyplýva z jeho rozhodnutia, že by predtým bola vyživovacia povinnosť k mal. G. určená už nejakým súdnym rozhodnutím. Nevyplýva to ani z jeho výroku, že by nejaké predchádzajúce rozhodnutie v časti výživného menil a preto nemohol ani aplikovať ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

Preto týmto nesprávnym právnym posúdením zlou aplikáciou ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil a tak nedostatočne zistil skutkový stav.

Toto bolo dôvodom na zrušenie veci súdom prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p..

Tak isto je nepreskúmateľná výška nedoplatku za obdobie od 01.01.2014 do 25.04.2014 pri určení výživného v sume 100 eur mesačne a prvostupňový súd sa vo svojom odôvodnení stanovenou výškou tohto dlhu vôbec nezaoberal. Výška dlhu je stanovená celkove 350 eur, hoci sa jedná o plné 3 mesiace január, február a marec a 25 dní z apríla, tzn., že v apríli mal byť z mesačného výživného 100 eur, koľko pripadá na alikvotnú časť 25 dní z apríla. Celkový dlh mal byť preto odôvodnený v rozhodnutí súdu prvého stupňa za 3 mesiace január až marec 2014 + alikvotná časť za mesiac apríl 25 dní z celkovej sumy 100 eur za mesiac. Toto vyrátanie v odôvodnení súdu prvého stupňa úplne absentuje. Navyše, odvolací súd poukazuje na nesprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa v určení začiatku vyživovacej povinnosti od 01.01.2014, čo nie je odôvodnené žiadnym spôsobom osobitnou okolnosťou, prečo by sa malo výživné určovať skôr, ako bol návrh na určenie výživného podaný a to od 04.03.2014. Aj v tejto časti treba preto poukázať na to, že je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľným pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo preto zo všetkých týchto dôvodov zrušené v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. a podľa ods. 2 toho istého ustanovenia vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa preto v ďalšom konaní bude vec náležite právne posúdiť s poukazom na ust. § 62 Zák. o rodine, pričom si musí zabezpečiť stav v konaní o rozvode manželstva, ktorý bol uvedený práve v návrhu na začatie konania matkou pod sp. zn. 10P/70/2013 od tohto rozhodnutia sa potom odvíja, že bude určovať vyživovaciu povinnosť ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o rozvode a musí mať zistené, akým spôsobom sa rozhodovalo o výživnom pre G. v čase rozvodového konania. Dôležité je to preto, aby nebolo vydané duplicitné rozhodnutie, pretože G. v čase podania návrhu bol ešte maloletý a nadobudol plnoletosť dňom XX.XX.XXXX. Pri určovaní výživného treba však aby prvostup. súd prihliadal na všetky dôležité kritériá pre určenie výživného v zmysle ust. § 62 Zák. o rodine, predovšetkým na možnosti a schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov (§ 62 ods. 2 Zák. o rodine), právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov, pričom treba prihliadať na skutočné výdavky G., ktoré má toho času so štúdiom na konzervatóriu

v BA hudobno-dramatický odbor. Jednoznačne treba poukázať na jeho výdavky v súvislosti s nákupom školských pomôcok, so stravným, s cestovným do školy, s nákupom ošatenia pre divadelné predstavenia konzervatoristov priamo v divadle, čo všetko však treba dokladovať listinnými dôkazmi v súvislosti s vynaloženými výdavkami ako boli uvádzané matkou prípadne G.. Keďže je G. plnoletý práve v časti konania ako plnoletosť nadobudol a ako sa bude určovať výživné za čas od jeho plnoletosti, treba k týmto výdavkom G. vypočítať. Každý dôkaz treba hodnotiť jednotlivo i v súhrne dôkazov v zmysle ust. § 132 O.s.p.. Nielen dôkazy uviesť a odcitovať, ale treba ich vyhodnotiť s poukazom na ust. § 157 ods. 2 O.s.p. teda uviesť, aké úvahy pri hodnotení dôkazov prvostupňový súd má, prečo nevykonal nejaké navrhnuté dokazovanie, prípadne čo jednotlivé dôkazy preukazujú, akú skutočnosť a akú nie. Až po takto doplnenom dokazovaní môže prvostupňový súd opätovne vo veci rozhodnúť o presnom určení výživného pre G. za čas, kým bol maloletý a od času ako nadobudol plnoletosť. Výroky určenia výživného však musia byť určité, konkrétne a vykonateľné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom počtom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.